

PERTEV BORATAV

Paris

21.6.1964

Aziz Kardeşim Tayyipciğim;

Sana karşı mahcubiyetimin haddi yok; çok geciktim cevap vermekte, kusurumu bağışla. Son aylar bir hayli telaşlı geçti. Mutat işler, beklenmedik işler, nihayet Hayrünnisa'nın yol hazırlıkları. O biraz da benim için bu seyahati yapıyor; onu, benim hesabıma folklor denemeleri yapacak şekilde teçhiz etmek de gerekti. Bir ses makinesi götürdü beraberinde. Onun üzerinde talimler yaptık. Bakalım, on beş yirmi gün kadar Konya civarındaki köylerde (Konya'da bir öğretmen dostumuzun delaletiyle) bir o kadar da, şimdi Ankara Dil ve Tarih Fakültesi'nde Etnoloji asistanı olan gelinimizle birlikte, İzmir civarında dolaşacak. İstanbul'da, gidişti ancak iki gün kalabilecekti. Bilmem sizleri görmeye vakti oldu mu? Oradan, bir günlüğüne Ankara'ya Korkut'un yanına uğrayacak. Tahminime göre de bugün Konya'ya doğru yola çıkmış olmalı. Bu sefer görüşemediyseniz, Eylül başlarında rahat ve rahat ve uzun uzun sohbet etmek imkânını bulacaksınız. Buraya dönmeden en az üç hafta kadar İstanbul'da kalmak istiyor. Benim seyahatim maalesef, işler yüzünden ve züğürtlüğümüzden bu seneye kaldı. Fundamenta'nın ikinci cildinin işleri bütün yaz aylarını alacak. Şimdi peyderpey ikinci provalara geliyor. Bir yandan da indeks yapıyorum. İndeksin bir buçuk aylık daha işi var. Bu yüzden de ancak Ağustos'un 22'sinde Paris'ten kaçabileceğim. Madam de Laro'nun çalıştığı, maarif mensuplarına mahsus bir turizm teşkilatı vasıtasıyla, Pirenelerde 1300 metre irtifâda bir küçük köye gideceğim. On beş gün kadar orada dinleneceğim. Eylülün haftasına tekrar Paris'e döneceğim. O zamana kadar da umuyorum ki, indeksin provaları gelmiş olacak. Paris'te onları da gözden geçirdikten sonra Eylülün on beşinden sonra, Ceneve'de Hayrünnisa'ya ineceğim. Belki Korkut'la birlikte gelecekler (Korkut, Rockefeller'in bursuyla İngiltere'ye gidecek.) onlarla birlikte 15 gün kadar Ceneve'de kalacağız. İşte bizim tatil programımız...

Dün Vehbi'den mektup aldım. Benim fakültenizde konferanslar vermeye davet edilmem için yapılan teklifin 25'e karşı 27 rey ile reddedildiğini bildiriyordu. Üzüldüm dersem yalan olur. Birçoklarının kötümserliğine rağmen, ben çok ümitliyim, bilhassa burada, geçen sonbaharda Macit'le görüştüğüm sonra...

Ne ise sağlık olsun diyelim. İyi niyetlerim vardı; faydalı bir şeyler yapmak, memlekette gün günden, bir daha elde edilemeyecek şeylerin kaybolup gitmesine rağmen, hâlâ bir türlü kurulamamış olan bir ilmi konsolör geleneğinin kurulmasını, çalışmaların teşebbüs şeklinde başlamasını istemekten başka bir dileğim, düşüncem yoktu. Bu iyi niyetleri, benimle birlikte duyanların sayısı, bir Edebiyat Fakültesi'nde 25'i bulması da bir teselli sayılır mı? bilemem. Her ne olursa olsun, bu 25 meslektaşına iyi niyetlerini, temiz dileklerini ifade etmiş olmaları için sonsuz minnet borçluyum. Onları da istemeyerek üzdüğüm için mahcubum ve müteessirim. Daha iyi günlerin geleceğinden ve temiz düşüncelerin kötü niyetlileri aciz bırakacak şekilde çoğunluk kazanacağından ümidi kesmiş değilim. Fakültede konferanslar vermek ve böylece Türk Halk Bilgisi Araştırmaları için tecrübelerimden, bilgilerimden başkalarını faydalandırmak elbette iyi olurdu. Ama ben, başka şekilde de memleketime faydalı işler yapabileceğimi sanıyorum. Bu sene de böyle geçsin. Gelecek yaza inşallah, Hayrünnisa'nın başladığı işi devam ettirmeye gelirim. Araştırmalarım ilerledikçe, eksiklerimi daha çok duyuyorum ve maalesef memlekette, benim uğraştığım mevzudaki çalışmaların perişanlığı bir derecedeki eksikliğimizi gidermek için başvuracak bir tek kaynak yok.

Profesör Khan ve Şel herhalde sana üçüncü cilt fundamenta hakkında son toplantının neticelerini bildirmişlerdir. Benden sonra Şel'e yazdığın mektuptan da Ankara'da Tarih Kurumu toplantılarında, Zeki Velidi'nin kolisarfaz teşebbüslerinin doğurması ihtimali olan neticelerin vâki' olmadığını öğrenmekle memnun oldum. Umarım ki bundan böyle sizleri rahat bırakır.

Ben de, Fundamenta yükünden kurtulduktan sonra, daha rahat nefes alabileceğim ve çalışmalarım daha verimli olacaktır. Vehbi'nin mektubundan iki gün evvel Rechenchi Scientifique'den, suaitre de rechenchi'nin derecesine terfi ettiğimi öğrendim. Bu da, bir dereceye kadar bir teselli noktasıdır.

Haydi hoşça kal kardeşim Tayyipciğim. Leman Hanım'a saygı ve selamlarımızı bildirmeni rica ederim. Çocukların gözlerinden öperim. Seni de hasretle kucaklar, iyi haberlerini beklerim, aziz kardeşim.

Pertev Boratav